

SEJM POLSKICH KRAJOZNAWCÓW I TURYSTÓW

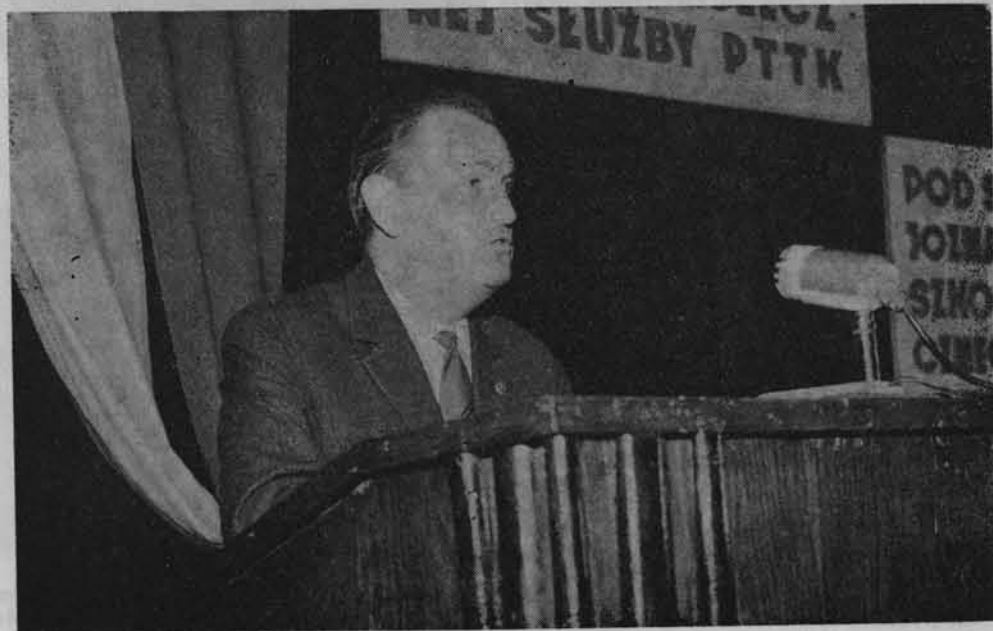
UROCZYSTE OTWARCIE ZJAZDU

W dniu 11.V.1968 r., w siedzibie Związku Nauczycielstwa Polskiego prezes ZG PTTK Piotr Gajewski dokonał otwarcia dwudniowych obrad VII Walnego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Towarzystwo, liczące ponad 330 000 członków indywidualnych oraz 124 000 zrzeszonych zbiorowo, reprezentowane było na Zjeździe przez 409 delegatów Oddziałów, Okręgów i Komisji Zarządu Głównego, dysponujących 560 głosami.

Na Zjazd przybyli przedstawiciele najwyższych władz politycznych i państwowych, członkowie naczelnych władz PTTK, członkowie honorowi Towarzystwa oraz przedstawiciele organizacji i instytucji współpracujących w rozwoju krajoznaw-

stwa i turystyki. Uczestnicy Zjazdu serdecznymi oklaskami przywitali zastępcę członka Biura Politycznego, sekretarza KC PZPR Bolesława Jaszczuka, sekretarza Naczelnego Komitetu ZSL Mieczysława Marca, zastępcę kierownika Wydziału Propagandy i Agitacji KC PZPR Jana Skrzypczaka, przedstawiciela Centralnego Komitetu SD Józefa Boberskiego, przewodniczącego GKKFiT Włodzimierza Reczka, wiceministra Obrony Narodowej, szefa GZP WP gen. dyw. Józefa Urbanowicza, wiceministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego Jana Szkopa, sekretarza CRZZ Wiesława Kosa, sekretarza ZG ZMS Andrzeja Majkowskiego, sekretarza ZG ZMW Jana Tonia, naczelnika Kwatery Głównej ZHP Wiktora Kineckiego, przewodniczącą Rady Naczelnej ZSP Jerzego Piątkowskiego, przewodniczącą Krajowej Rady

Čłonek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Bolesław Jaszczuk podczas przemówienia na VII Walnym Zjeździe Delegatów PTTK.

Widok sali obrad VII Walnego Zjazdu Delegatów PTTK. Od lewej: Wiesław Kos — sekretarz CRZZ, Włodzimierz Reczek — przewodniczący GKKFiT i Bolesław Jaszczuk — członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR.

Fot. B. Miedza

OFSWFiT Wiesława Adamskiego, przewodniczącego ZG ZZK Eugeniusza Grochała i przewodniczącego ZG ZNP Mariana Walczaka.

Z gorącym przyjęciem spotkali się obecni na Zjeździe I Sekretarz ambasady ZSRR w Polsce Mikołaj Ponomariow oraz przedstawiciele organizacji turystycznych CSRS z Franciszkiem Hirschaftem i NRD z Erhardem Fölmertem.

Minutą ciszy uczczono pamięć pierwszego kosmonauty Jurija Gagarina, odznaczonego Złotą Odznaką PTTK oraz zmarłych w czasie kadencji wybitnych działaczy: Stanisława Byrcyna — członka honorowego PTTK, Lucjana Górnisiewicza — działacza krajoznawczego, Mariana Rydleńskiego — prezesa Okręgu Białostockiego i Juliusza Zborowskiego — dyrektora Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem. Zjazd wybrał Prezydium w osobach: przewodniczącego Stanisława Macha — prezesa i delegata Okręgu Warszawskiego,

dwóch wiceprzewodniczących: Jerzego Przedzieckiego, wiceprezesa ZG PTK i delegata Oddziału Łódzkiego oraz Mieczysława Worobkiewicza — prezesa i delegata Okręgu Krakowskiego, sekretarza Zjazdu Czesława Kozaka — prezesa i delegata Oddziału Bytomskiego i zastępcę sekretarza — Mieczysławę Kuczyńską — prezesa i delegata Oddziału Kaliskiego.

W skład prezydium Zjazdu wybrani zostali również prezes ZG PTK — Piotr Gajewski, prezes GKR PTTK Czesław Domagała i prezes GSK PTTK Tadeusz Dorawski.

PRZEMÓWIENIA OFICJALNE

Po wyborze prezydium zjazdu, przyjęciu porządku dziennego, uchwaleniu regulaminu obrad i wyborze komisji zjazdowych głos zabrał sekretarz KC PZPR — Bolesław Jaszczuk, który przekazał uczestni-

kom Zjazdu i wszystkim polskim turystom serdeczne pozdrowienia i życzenia od kierownictwa Partii i omówił węzłowe zagadnienia dalszego rozwoju turystyki w Polsce.

Bolesław Jaszczuk oceniając wysoko zasięg oddziaływania i rangę działalności PTTK w społeczeństwie polskim znaczną część swojej wypowiedzi poświęcił ideowej treści turystyki.

„Zapotrzebowanie na rozwój turystyki będzie stale wzrastać wraz z rozwojem budownictwa socjalistycznego w naszym kraju — stwierdził sekretarz KC PZPR. Rokrocznie, jak Polska długa i szeroka, tysiące i setki tysięcy dorosłych i młodzieży przemierza szlaki turystyczne, trasy chwały naszego oręza, zapoznaje się z pięknem naszego kraju, jego historią i dniem dzisiejszym. Z roku na rok będzie ich więcej na szlakach wędrówki, bowiem Partia i państwo ludowe przywiązują wielką wagę do rozwoju turystyki, gdyż poza regeneracją sił ludzkich, stanowi ona wielką pomoc i odgrywa poważną rolę w wychowaniu patriotycznym naszego społeczeństwa. Turystyka pozwala na bezpośrednie zetknięcie się z dorobkiem pokoleń w dziedzinie materialnej i kulturalnej. Ze względu na swą atrakcyjność i masowość jest dobrą formą pogłębiania i propagowania historii naszego narodu, zarówno tej odległej jak też współczesnej, związanej z heroiczną walką narodu polskiego o niepodległość. Turystyka daje możliwość konfrontacji wyobraźni z rzeczowymi dowodami zarówno historycznymi jak i współczesnymi. Jakże często obok zabytków wnoszą się nowoczesne zakłady przemysłowe naszej doby. Jakże często małe miasteczka o historycznej przeszłości, zapomniane z biegiem czasu, przeżywają dziś swoją drugą młodość, pobudzone do życia wielkimi budowlami socjalizmu.

Ta symbioza, powiedziałbym, nierozwalne spleitanie się naszego wysiłku z wysiłkiem poprzednich pokoleń, ta więź i ciągłość trudu i dorobku naszego narodu ma miejsce w każdym zakątku naszego kraju.

Socjalistyczna turystyka staje się żywą lekcją historii i patriotyzmu ludu polskiego. Winna sprzyjać pogłębieniu, szczególnie wśród młodzieży, szacunku dla pracy, dla bohaterstwa i rewolucyjnych tradycji naszego narodu, szacunku dla tego pokolenia, któremu przypadło w udziale walczyć zbrojnie z hitlerowskim najeźdźcą — a potem, w trudnych latach powojennych, budować zręby nowego ustroju”.

Wiele uwagi poświęcił Bolesław Jaszczuk problemowi pracy przewodników tu-

rystycznych stwierdzając m. in.: „Wyrazem stosunku państwa do Waszej organizacji jest powierzenie jej kształcenia i prowadzenia na prawach wyłączności organizacji przewodnictwa.

Ten fakt nakłada z kolei na PTTK odpowiedzialność za prawidłowy nabór i przygotowanie wielotysięcznej kadry przewodników. Rola przewodnika w turystyce jest bardzo poważna. Poza znajomością geograficzną kraju powinno go cechować duże wyrobienie polityczne, zaangażowanie społeczne, znajomość historii zarówno tej dawnej jak i współczesnej. Przewodnik turystyczny może i powinien być działaczem społecznym”.

Przewodniczący GKKFiT Włodzimierz Reczek w swoim wystąpieniu ocenił pozytywnie rozwój i działalność PTTK, na tle rozwoju ruchu turystycznego w Polsce, podkreślił pomoc i warunki, jakie dla turystyki stworzyło państwo ludowe. Określając społeczny sens turystyki przewodniczący GKKFiT stwierdził, że... „polega on w naszym kraju na powszechności i ludowym charakterze oraz na jej ideowo-wychowawczych funkcjach. Dlatego też podstawowym, wiodącym zadaniem musi być w przyszłości rozwój turystyki wśród mas pracujących, dotarcie z turystyką do tysięcy załóg robotniczych, których udział w ruchu turystycznym jest jeszcze niezadowalający oraz zbliżenie całej młodzieży do ruchu turystycznego.

Dlatego niezbędne jest stałe i uporczywe umacnianie krajoznawczego charakteru turystyki, wydatne wzbogacenie jej funkcji społeczno-wychowawczej.

Nasz ruch turystyczny był i jest bowiem ruchem ideowo-zaangażowanym, współdziałającym w pogłębianiu socjalistycznej świadomości społeczeństwa oraz kształtowania patriotycznej postawy młodego pokolenia Polski Ludowej, związanym nierozwalnie z socjalistycznym rozwojem naszej Ojczyzny”.

Sekretarz CRZZ Wiesław Kos szeroko omówił dorobek PTTK we współpracy ze Związkami Zawodowymi podkreślając jednocześnie potrzebę dalszego zacieśnienia współdziałania i doskonalenia działalności, zwłaszcza wobec konieczności zagospodarowania zwiększającego się czasu wolnego ludzi pracy.

Wiesław Kos część swego wystąpienia poświęcił zagadnieniom treści ideowej turystyki oraz pracy z młodzieżą.

Sekretarz CRZZ powiedział m. in.: „Tezy zjazdu i referat programowy uwypuklają szczególnie problemy treści ideowej turystyki, krajoznawstwa i sprawy młodzieży. Te dwa problemy bowiem nabierają w

aktualnej rzeczywistości znaczenia o niezmiernej wadze...

Wydarzenia marcowe w naszym kraju dowiodły istnienia braków w systemie wychowawczym naszej młodzieży. Wnioski wynikające z oceny tych wydarzeń dotyczą i naszego ruchu. W turystyce nasyczonej treściami krajoznawczymi upatrujemy niesłychanie komunikatywną rolę wychowawczego oddziaływania patriotycznego. Poprzez szerokie włączenie do programu krajoznawstwa tematyki współczesności, rocznic i szlaków walk o wyzwolenie społeczne i narodowe, walk Ludowego Wojska Polskiego i ruchu oporu w ostatniej wojnie, przez eksponowanie dorobku budownictwa socjalistycznego w Polsce, ukazywanie przemian zachodzących w kraju w ciągu ostatniego ćwierćwiecza kształtujemy socjalistyczną świadomość ludzi uczestniczących w ruchu turystycznym. Atrakcyjność turystyki dla młodzieży jest oczywista. Ten zdrowy pęd do poznawania własnego kraju odpowiednio stosowany i podbudowany naszym programem może i powinien być w pełni wykorzystany jako jedna z form kompleksowego kształcenia młodzieży i wychowania jej na ofiarnych pełnowartościowych obywateli naszej socjalistycznej Ojczyzny".

Sekretarz ZG ZMS Andrzej Majkowski mówiąc o znaczeniu turystyki dla młodzieży stwierdził, że: „Jako Związek Młodzieży Socjalistycznej szczególnie zainteresowani jesteśmy problemami, które będą poruszone na Zjeździe. Uważamy, że w procesie wszechstronnego, socjalistycznego wychowania młodzieży turystyka odgrywa istotną rolę. Walory wychowawcze, zdrowotne, współdziałanie w zespole, kształtowanie charakterów oraz postaw młodzieży czynią z turystyki, z wychowania fizycznego, ważny instrument oddziaływania organizacji na młodzież. Traktujemy więc turystykę, wychowanie fizyczne jako integralną część ideowo-wychowawczej działalności naszego Związku". Mówiąc o własnych inicjatywach i osiągnięciach ZMS na polu turystyki i o współdziałaniu z PTTK A. Majkowski przypomniał postanowienia IV Krajowego Zjazdu ZMS o nietworzeniu odrębnej ZMS-owskiej organizacji turystyki i skierowaniu uwagi działania aktywistów i członków ZMS w organizacji PTTK, co zapewni, że uchwały i program przyjęte przez Zjazd będą wprowadzone w życie przez aktyw i członków ZMS.

Przedstawiciel Ludowego Wojska Polskiego zastępca szefa GZP WP gen. bryg. Zbigniew Szydłowski mówił o rozwoju turystyki i działalności PTTK w wojsku.

Podkreślił on, iż w ciągu ubiegłych 3 lat z problematyką i działalnością krajoznawczo-turystyczną dotarło nie tylko do kadry zawodowej lecz również do żołnierzy służby zasadniczej.

Gen. Z. Szydłowski określając sens działalności turystycznej w wojsku powiedział: „Otóż uważamy, że działalność turystyczna ma istotne znaczenie dla patriotycznego wychowania żołnierzy LWP, tj. tej części młodego pokolenia Polski Ludowej, która powołana jest do spełnienia najzaszczytniejszej powinności — obrony naszej Ojczyzny. A jak ważne jest być patriotą swego narodu, swego kraju — niejednokrotnie w naszej historii mieliśmy tego dowody”.

Harcistrz Jerzy Wojciechowski stwierdził: „Dla nas — działaczy ZHP działalność turystyczno-krajoznawcza jest szczególnie bliska, bowiem dla procesu ideowego i patriotycznego wychowania dzieci i młodzieży turystyka związana ściśle z krajoznawstwem jest świetną płaszczyzną kształtowania zaangażowanych, patriotycznych postaw młodzieży”. J. Wojciechowski podkreślając konieczność współpracy ZHP z PTTK za szczególnie ważną dziedzinę uznał pomoc PTTK w przygotowaniu fachowej kadry instruktorów turystyki i krajoznawstwa. Jest to zadanie o szczególnym znaczeniu bowiem — jak to dalej stwierdził przedstawiciel ZHP — „...coraz szerzej rozwijamy zainteresowania naszych drużyn harcerskich zbiorowym członkostwem PTTK”.

OSIĄGNIĘTE REZULTATY DOGODNA POZYCJĄ DO DALSZEGO ROZWOJU PTTK I JEGO DZIAŁALNOŚCI

W referacie sprawozdawczo-programowym prezes ZG PTTK Piotr Gajewski omówił miejsce turystyki w społeczeństwie polskim, pozycję PTTK w systemie polskiej turystyki i podstawowe założenia programu Towarzystwa na następną kadencję. PTTK w ciągu ubiegłych 3 lat zwiększyło swój zasięg oddziaływania blisko dwukrotnie obejmując w 1967 r. 10 mln. uczestników ruchu turystycznego. O 50% wzrosła liczba członków i kół. Oddziały przyjęły 2700 członków zbiorowych — głównie SKKT — z liczbą 124 000 członków indywidualnych. Turystyka kwalifikowana osiągnęła wzrost o 260% obejmując w 1967 r. 1 400 000 uczestników imprez i wycieczek. Liczba uczestników wycieczek organizowanych i obsługiwanych przez biura ORT wzrosła o 46% a prze-

wodnicy obsługują rocznie ponad 5 mln. osób.

Mówiąc o programie działania prezes Piotr Gajewski wiele uwagi poświęcił sprawie współdziałania PTTK z jego sojusznikami w krzewieniu krajoznawstwa i turystyki, podkreślając szczególnie problemy treści ideowej pracy PTTK i młodzieży.

„Równie zasadniczym problemem jest sprawa naszej działalności ideowo-wychowawczej. Działając z pozycji jednego z oddziałów Frontu Jedności Narodu jako dobrowolna organizacja powszechna działamy na rzecz socjalizmu, krzewienia miłości i przywiązania członków naszego społeczeństwa do swej socjalistycznej Ojczyzny — podkreślił prezes ZG PTTK. Będziemy zatem kontynuować naszą linię wiązania ruchu turystycznego z wielkimi akcjami ogólnonarodowymi, jakimi w latach ubiegłych były obchody Tysiąclecia, obchody 50-tej rocznicy Rewolucji Październikowej. W tym roku są to obchody 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego oraz Zjazd Partii, a w przyszłym roku będzie 25 rocznica odrodzenia się Państwa Polskiego w nowej jakże różnej od poprzednich i doskonalszej postaci Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W programie naszych prac wychowawczych nadal czołowe miejsce zajmować będzie szerzenie rzetelnej wiedzy o naszym kraju, tworzącej podstawy patriotyzmu socjalistycznego. Kształtowanie kultury uprawiania turystyki oraz wpajanie umiejętności turystycznych są nieodłącznymi elementami tego programu. Uznajemy doniosłą rolę konkursu na temat Kodeksu turystycznego dla kształtowania tej kultury wśród turystów”.

Zwracając uwagę na konieczność stałego polepszania form i metod pracy Towarzystwa w środowisku młodzieży, Piotr Gajewski stwierdził m. in.: „Ze społecznego znaczenia naszego programu wychowawczego oraz rozrywkowo-wypoczynkowego sensu turystyki wynika nasze zainteresowanie sprawami udziału młodzieży w ruchu turystycznym. Te wysokie wartości wychowawcze turystyki będziemy mogli należycie wykorzystać tylko wtedy, kiedy rozszerzone i utrwalone zostaną nasze związki z młodzieżą szkolną, kiedy w każdej szkole średniej i zawodowej będzie działało SKKT jako członek zbiorowy Towarzystwa lub szkolne koło PTTK. W szkole bowiem muszą zostać zadziergnięte więzy PTTK z młodzieżą, które kontynuować i utrwalać będziemy, gdy młodzież ta pójdzie do pracy, na wyższe studia lub odbywać będzie szaczną służbę wojsko-

wą. Dlatego też znacznie więcej wysiłków musimy podjąć dla zacieśnienia naszych związków z nauczycielstwem, a zwłaszcza opiekunami SKKT”.

W dalszej części referatu Prezes Zarządu Głównego PTTK omówił zagadnienia rozwoju organizacyjnego, działalności usługowej i gospodarczej PTTK a także problemy inwestycji turystycznych, określając zarówno kierunki jak i perspektywy rozwoju tych dziedzin. Kończąc referat mówca stwierdził: „W społecznym zaangażowaniu działaczy PTTK tkwi gwarancja, że systematycznie i nie mniej owocnie będzie realizowany uchwalony przez obecny Zjazd program, którego sens i kierunek określa główne hasło Zjazdu — Konsolidujemy nasze siły dla doskonalenia programu służby społecznej PTTK pod sztandarem krajoznawstwa jako szkoły socjalistycznego patriotyzmu”.

DYSKUSJA

W czasie dwudniowych obrad Zjazdu głos zabrało łącznie 118 mówców. Było to możliwe dzięki obradom Zjazdu zarówno na posiedzeniu plenarnym jak i w trzech zespołach problemowych: programowo-organizacyjnym, ekonomiczno-inwestycyjnym i statutowym. Przyczyniło się to do pogłębienia dyskusji na temat całości kształtu działalności Towarzystwa i umożliwiło uzgodnienie poglądów na szereg istotnych spraw działalności PTTK. Wiele wniosków zgłoszonych w czasie wnikliwej i wszechstronnej dyskusji znalazło się w uchwałach Zjazdu.

Stosunkowo wiele miejsca poświęcono w dyskusji sprawom młodzieży i wychowaniu poprzez krajoznawstwo i turystykę. W problematyce działalności ekonomicznej szczególnie mocno uwypuklono sprawy inwestycji i transportu. Liczne wypowiedzi dotyczyły problemów krajoznawczych.

Przewodniczący KTG prof. W. Goetel szeroko uzasadnił zgłoszony przez KTG projekt budowy drogi sudecko-karpackiej oraz propozycję utworzenia w Krakowie ośrodka kultury turystyki górskiej.

O potrzebie stworzenia jak najlepszych warunków dla turystyki młodzieżowej, na tle dotychczasowego dorobku i perspektyw rozwojowych — mówił przewodniczący Komisji Młodzieżowej J. Raczek. Prezes Okręgu Gdańskiego A. Jędrusiak podniósł konieczność szerszego uwzględnienia w programie PTTK problematyki morskiej.

O upowszechnieniu krajoznawstwa, o konieczności działania na rzecz zapewnienia programu każdej wycieczce, każdemu

turyście, o kulturze turystycznej — mówiła przewodnicząca Komisji Krajoznawczej ZG M. I. Mileska.

Poruszyła ona także problem regionalizmu krajoznawczego pod hasłem — „Każdy działacz PTTK współtwórcą rozwoju własnego regionu”. Dorobek i rangę społeczną przewodnictwa turystycznego ocenił przewodniczący Komisji Przewodniczej — W. Millitz, podkreślając rolę przewodników jako działaczy frontu ideologicznego, uzasadnił konieczność zwiększenia troski o sprawy przewodniczej ze strony Oddziałów PTTK.

Tadeusz Radziejowski — w imieniu delegacji kieleckiej — w sugestywny sposób opisał walory krajoznawcze ziemi kieleckiej i zwrócił uwagę na nieproporcjonalny do tych wartości stan zagospodarowania turystycznego. Kol. Kaczmarek, delegat Oddziału Zakładowego w hucie „Warszawa” interesująco przedstawił sukcesy i trudności w realizacji hasła „PTTK w służbie całej załogi zakładu pracy”. Wiceprezes ZG PTTK F. Kanclerz określił rolę muzeów regionalnych jako bazy służącej wychowaniu, stwierdzając potrzeby uwzględniania w programach pracy muzeów całokształtu problematyki regionu. O szersze uwzględnienie problematyki ochrony przyrody w programach szkolenia, propagandzie i wydawnictwach apelował W. Olendzki wiceprzewodniczący Komisji Ochrony Przyrody. Podniósł on także sprawę powiązania pracy PTTK z działalnością ZBOWiD-u.

Juliusz Braun poświęcił wiele uwagi na ukazanie dorobku PTTK w zakresie uwspółcześnienia krajoznawstwa oraz zwrócił uwagę na potrzebę włączenia do pracy krajoznawczej problematyki dotyczącej perspektyw rozwoju swojego regionu.

Prezes Oddziału Toruńskiego Z. Marciniński zapoznał uczestników z dotychczasowymi inicjatywami Oddziału w zakresie udziału w obchodach 500-lecia urodzin M. Kopernika, apelując o skoordynowanie prac PTTK w przygotowaniach Towarzystwa do tych uroczystości.

UROCZYSTE CHWILE

W toku obrad, obok referatów, przemówień i dyskusji były chwile uroczyste związane z nadaniem przez Zjazd godności członka honorowego PTTK i wręczenia odznaczeń zasłużonym działaczom. Na wniosek Zarządu Głównego Zjazd nadał godność członka honorowego: Ignacemu Bajukowi — zasłużonemu działaczowi PTTK

i PTTK, przewodnikowi i ratownikowi górskiemu; Edmundowi Mieroszewiczowi — wybitnemu działaczowi turystycznemu PTK i PTTK, wychowawcy młodych turystów Stolicy, gen. dyw. Józefowi Urbanowiczowi, wiceministrowi Obrony Narodowej, szefowi GZP WP i rzecznikowi współpracy PTTK i WP; prof. Gustawowi Wuttke zasłużonemu działaczowi, autorowi wielu prac poświęconych metodyce nauczania geografii w szkole i roli krajoznawstwa jako metody poznawania, Jerzemu Ziętkowi członkowi Rady Państwa, przewodniczącemu PWRN w Katowicach, zasłużonemu w organizacji wypoczynku i turystyki ludzi pracy.

Wiceminister Obrony Narodowej, szef GZP WP gen. dyw. Józef Urbanowicz udekorował 37 działaczy brązowym medalem „Za Zasługi dla Obrony Kraju”.

Przewodniczący GKKFiT Włodzimierz Reczek wręczył 11 działaczom odznakę „Zasłużonego Działacza Turystyki”. Prezes ZG PTTK Piotr Gajewski, wraz z przewodniczącą Komisji Krajoznawczej M. I. Mileską, wręczył 122 działaczom „Medale im. Aleksandra Janowskiego” za zasługi na polu krzewienia krajoznawstwa.

W przeddzień Zjazdu przewodniczący Zarządu Głównego ZMS Andrzej Zabiński udekorował aktywistów PTTK „Odnaczeniami im. Janka Krasickiego”, złote odznaczenie otrzymał Jerzy Przeczdzicki, srebrne — Maria Irena Mileska, Wojciech Millitz, Jerzy Raczek, brązowe — Ryszard Cetnarski, Jerzy Kardach, Zdzisław Ryn i Aleksandra Wójcik.

W drugim dniu obrad delegacja Zjazdu, z pocztami sztandarowymi, złożyła wieńce od uczestników Zjazdu na grobie Nieznanego Żołnierza, podczas uroczystej zmiany warty. Dodać należy, że uroczyste zmiany warty zostały wprowadzone na wniosek warszawskich przewodników PTTK.

UCHWAŁY, REZOLUCJE, POSTULATY

W końcowej fazie obrad Zjazd przyjął uchwałę w sprawie działalności Towarzystwa na lata 1968—72. Przewiduje się w niej m. in.:

1. Dalsze upowszechnienie krajoznawstwa i turystyki wśród pracujących i młodzieży co stanowi naczelne statutowe zadanie całego Towarzystwa.

2. Kształtowanie właściwej postawy społecznej turystów, nacechowanej świadomością celów uprawiania turystyki, godnym postępowaniem i umiejętnościami, niezbędnymi w uprawianiu turystyki.

3. Upowszechnienie działalności krajoznawczo-turystycznej wśród młodzieży.

4. Tworzenie coraz lepszych warunków udziału w turystyce indywidualnych turystów.

5. Dalsze przeciwdziałanie zjawisku nadmiernego skupiania ruchu turystycznego na znanych trasach i w miejscowościach powszechnie uważanych za najbardziej atrakcyjne.

Prezycując zadania Towarzystwa w zakresie pracy w środowisku młodzieży uchwała stwierdza: „Szczególna rola przypada naszymu Towarzystwu w dziedzinie oddziaływania na młodzież, pracy z młodzieżą we wszystkich jej środowiskach: szkolnych, robotniczych, akademickich.

Praca PTTK powinna rozpoczynać się już w szkole podstawowej wśród najmłodszych turystów i krajoznawców poprzez współpracę z drużynami ZHP, w szkołach średnich i zawodowych, powinna opierać się o współpracę ze szkolnymi kołami krajoznawczo-turystycznymi poprzez szkolne koła i szeroką współpracę z nauczycielami i władzami oświatowymi.

W szkołach przyzakładowych ta działalność powinna się rozwinąć poprzez przyciąganie młodych robotników do udziału w imprezach turystycznych, współgospodarowanie w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa w kołach zakładowych PTTK, przy ścisłym współdziałaniu ZMS. W środowisku akademickim we współpracy ze Zrzeszeniem Studentów Polskich należy nadal wszechstronnie rozwijać działalność oddziałów międzyuczelnianych. Uznając wiodącą rolę ZMW i LZS w turystyce młodzieży wiejskiej PTTK powinno służyć tym organizacjom szeroką pomocą programową, metodyczną i szkoleniową we wszystkich formach działalności krajoznawczo-turystycznej, a zwłaszcza w dziedzinie szkolenia kadr i organizacji imprez”.

Uchwała stwierdza, że w ostatnich latach znacznego postępu w zakresie uwspółcześnienia wiedzy krajoznawczej przekazywanej turystom „osiągnięcia te należy nadal zdecydowanie umacniać, zwłaszcza w pracy przewodników turystycznych, w programach wycieczek i imprez, a także w akcji odczytowej i wydawniczej.

Krajoznawstwo należy traktować jako powszechną szkołę socjalistycznego patriotyzmu, jako metodę kształtowania czynnej postawy obywatelskiej. W tym celu do zakresu tematycznego wiedzy o kraju, upowszechnianej poprzez działalność krajoznawczo-turystyczną, wprowadzić należy ogólnospołeczne problemy, takie jak np.: gospodarka zasobami przyrody, problem

czystości wód, ochrony lasów i terenów zielonych itp.

Ważne jest także zainteresowanie działaczy i turystów planowanym dalszym rozwojem gospodarki na tle założeń regionalnych planów perspektywicznych.

Członkowie i działacze PTTK w coraz szerszym zakresie powinni stawać się współtwórcami rozwoju własnego regionu.

Stałego ulepszania wymagają także formy i metody zwiedzania udostępnionych zakładów pracy”.

VII Walny Zjazd uchwalił także trzy rezolucje:

— w sprawie udziału PTTK w obchodach 25-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

— w sprawie 100-lecia polskiej turystyki i 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika,

— w sprawie budowy i zagospodarowania drogi sudecko-karpackiej.

W rezolucji poświęconej sprawie udziału Towarzystwa w obchodach 25-lecia PRL Zjazd zwrócił się do członków i działaczy, do zarządów i komisji PTTK o szerokie wykorzystanie wszystkich form działalności Towarzystwa, zwłaszcza wśród młodzieży, dla poznawania Polski, ukazania wielkości przemian i postępu.

W treści rezolucji motywującej postanowienia Zjazdu czytamy: „XXV-lecie PRL będzie okazją do wszechstronnego podsumowania osiągnięć naszej Ojczyzny i spopularyzowania ich wśród społeczeństwa. Nasze Towarzystwo ma tu szczególną rolę do spełnienia. Posiadamy liczny wykwalifikowany aktyw, znawców kraju, program i długoletnie doświadczenie w krzewieniu krajoznawstwa i turystyki.

Właśnie krajoznawstwo, które nie tylko pielęgnuje tradycje kulturowe i rozbudza umiejętności odczuwania piękna naszego kraju, lecz także uczy sztuki patrzenia, prezentując pełną skalę osiągnięć współczesnych na tle dorobku minionych pokoleń w ich wzajemnym związku i właściwych proporcjach — jest doskonałą metodą poznawania kraju, jego historii i dnia dzisiejszego.

Krajoznawstwo bowiem to nie tylko przyroda i historia, to także najlepsza lekcja socjalistycznego patriotyzmu. Dlatego też PTTK organizuje zwiedzanie zakładów pracy i wielkich budowli socjalizmu, które powstały w Polsce Ludowej, ukazując je na tle naturalnego i kulturalnego środowiska. Są one bowiem pomnikami nowoczesnego życia kraju, poszczególnych regionów i miejscowości”.

Ważniejsze postanowienia umieszczone w rezolucji dotyczącej obchodów 100-lecia polskiej turystyki i 500-lecia urodzin Mi-

kołaja Kopernika brzmią: „Zjazd uważa za niezbędne włączenie się Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego do obchodów w następujących dziedzinach:

1) w zakresie zagospodarowania turystycznego poprzez udział w budowie drogi sudecko-karpackiej, zagospodarowania szlaku jurajskiego i szlaku kopernikowskiego, budowę schroniska nad Morskim Okiem w Tatrach, schroniska im. W. Lenina na Babiej Górze oraz utworzenie w Krakowie Centralnego Ośrodka Kultury Turystyki Górskiej;

2) w zakresie wydawniczym, poprzez przygotowanie i wydanie albumu „Sto lat polskiej turystyki”, serii jubileuszowych zeszytów historyczno-krajoznawczych o charakterze naukowym, a następnie na tej podstawie, naukowego wydawnictwa pod roboczym tytułem „Sto lat polskiej turystyki”;

3) w zakresie organizacyjno-popularyzacyjnym poprzez wybite medalu 100-lecia

polskiej turystyki, zorganizowanie sympozjum naukowego, okolicznościowych wystaw i imprez turystycznych”.

Istotną częścią uchwał Zjazdu były poprawki do Statutu. W ramach przyjętych poprawek uchwalono m. in.: przedłużenie kadencji władz naczelnych i okręgowych Towarzystwa z 3 do 4 lat, uregulowano sprawy oddziałów wojskowych PTTK, wzmocniono rangę okręgów wprowadzając zasadę odbywania okręgowych zjazdów delegatów.

Zjazd uchwalili także szereg postulatów pod adresem Zarządu Głównego PTTK i władz państwowych.

NOWE WŁADZE PTTK

W wyniku głosowania wybrane zostały przez VII WZD: Zarząd Główny, Główna Komisja Rewizyjna i Główny Sąd Koleżeński. Nowo wybrane władze ukonstytuowały się w sposób następujący:

Zarząd Główny

Prezes	—	Piotr Gajewski
Wiceprezesa	—	Eugeniusz Grochal, Stanisław Mach, Jerzy Przędziecki
Sekretarz Generalny	—	Stefan Strogulski
Skarbnik	—	Jerzy Sierpiński
Członkowie Prezydium	—	Zdzisław Brzeziński, Edward Górski, Feliks Kanclerz, Andrzej Majkowski, Stanisław Tarnowski, Jacek Węgrzynowicz, Mieczysław Władyniak
Członkowie ZG	—	Henryk Ciechanowski, Sławomir Dabiński, Lesław Dobrucki, Stefan Farjaszewski, Roman Jarzyna, Antoni Hołowiński, Witold Kasprzewski, Tadeusz Kwieciak, Stanisław Kordański, Czesław Lach, Władysław Michalewski, Waldemar Ney, Jerzy Nowak, Józef Nowak, Władysław Ogrodziński, Wiesław Radomski, Zbigniew Skowider, Bogdan Wasilewski, Stanisław Węglowski, Jerzy Wojciechowski, Izabella Wyglądacz

Główna Komisja Rewizyjna

Prezes	—	Mieczysław Domagała
Wiceprezesa	—	Wacław Kwaśniewski, Marcei Najder, Stanisław Romaszkan
Członkowie	—	Leopold Barański, Mieczysław Banaszkiwicz, Bernard Bortlik, Stanisław Dygasiwicz, Aleksander Głowka, Józef Hok, Henryk Kamiński, Władysław Komusiński, Jan Krejca, Józef Kucharczyk, Stanisław Linder, Marcin Perek, Tadeusz Perkowski, Stanisław Rogoż, Józef Sobolewski, Krzesław Stokłosa, Mieczysław Wałek, Tadeusz Wielebiński, Jerzy Zajewski, Stefan Żoinierczyk